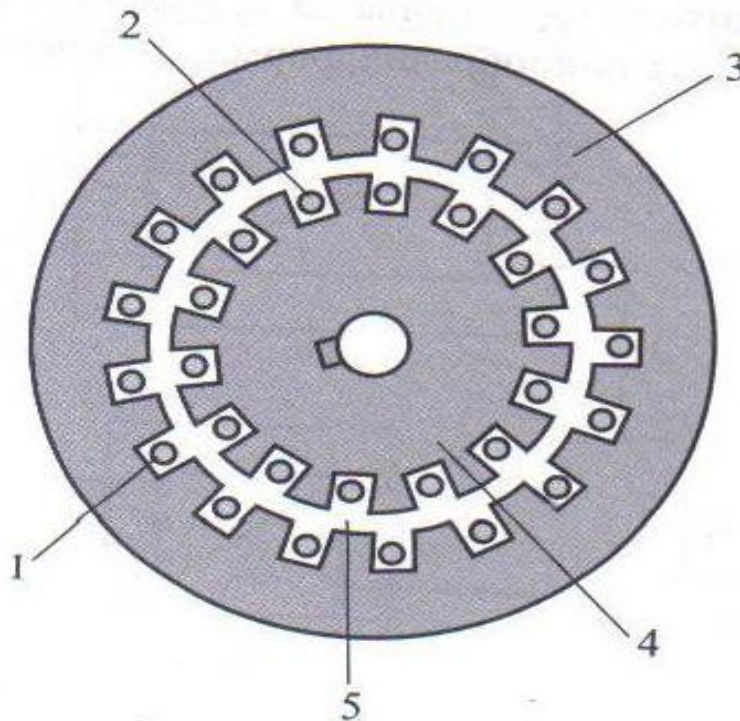

УЧЕБНА ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА XI КЛАС

АСИНХРОННИ МАШИНИ

- **Асинхронните машини са електрически машини за променлив ток, при които честотата на въртене на ротора е различна от тази на въртящото се магнитно поле, възбудено от статорната намотка. Те намират приложение най-вече като двигатели.**

ПРИНЦИПНО УСТРОЙСТВО НА АСИНХРОННИТЕ МАШИНИ

- 1 - статорна намотка 2 - роторна намотка 3
- статорен магнитопровод 4 - роторен
магнитопровод
5 - въздушна междина

ПРИНЦИП НА ДЕЙСТВИЕ НА АСИНХРОННИТЕ МАШИНИ

Принципът на действие се обяснява със следните явления:

- протичане на ток;
- възбуждане на магнитно поле от ток;
- електромагнитна индукция (взаимна индукция);
- силово взаимодействие между ток в проводник, който се намира в магнитно поле

УСЛОВИЯ ЗА РАБОТА НА АСИНХРОННАТА МАШИНА

- да протича променлив ток в статорната намотка;
- възбуденият от този ток магнитен поток да обхваща и пресича роторната намотка;
- между статора и ротора да няма механична връзка, за да се реализира въртенето на ротора.

КОНСТРУКЦИЯ НА АСИНХРОННИТЕ МАШИНИ

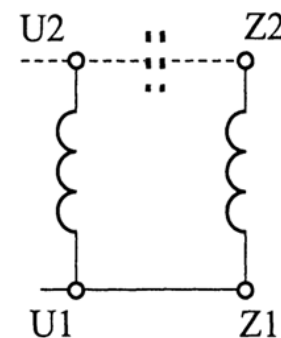
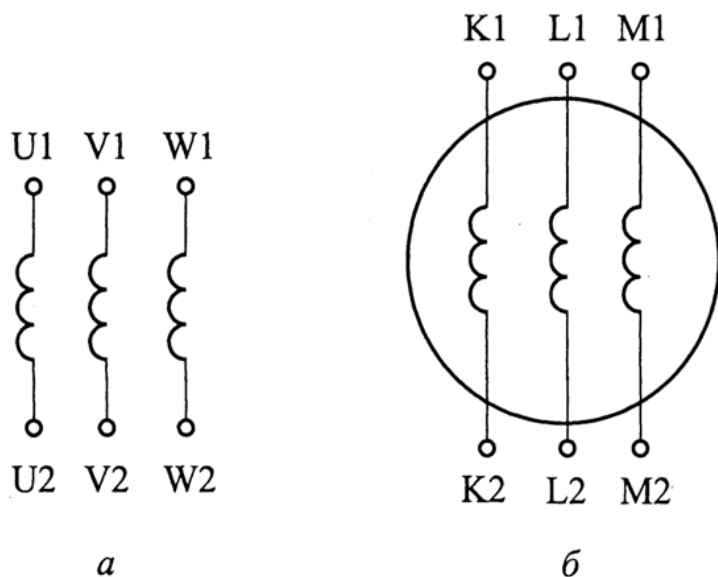
- **Магнитната система** на асинхронните машини включва статорен и роторен магнитопровод и въздушната междина, която ги разделя.
- **Електрическата система** на асинхронните машини е съвкупност от статорни и роторни намотки, тоководещи връзки и изводи, а за машините с навит ротор, включва още пръстени и четки с четкодържател.
- **Други елементи:** тяло, вал, вентилатор, лагерни щитове.

ОЗНАЧЕНИЕ НА ИЗВОДИТЕ НА НАМОТКИТЕ НА АСИНХРОННИТЕ ДВИГАТЕЛИ

- Изводите на намотките на асинхронните машини, съгласно БДС EN 60034-8:2000 се означават по следния начин:
  - статорни намотки на трифазни асинхронни машини:
начала - U1, V1, W1; крайща - U2, V2, W2;
  - роторни намотки на трифазни асинхронни машини с навит ротор:
начала — K1, L1, M1 ; крайща - K2; L2; M2;
  - за еднофазните асинхронни двигатели изводите на главната (работната) намотка се означават с U1 и U2, а на спомагателната (пусковата) намотка - със Z1 и Z2 .

ОЗНАЧЕНИЕ НА ИЗВОДИТЕ НА НАМОТКИТЕ НА АСИНХРОННИТЕ ДВИГАТЕЛИ

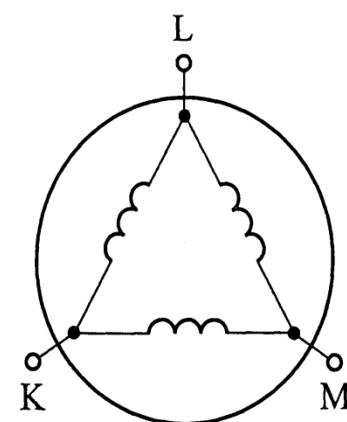
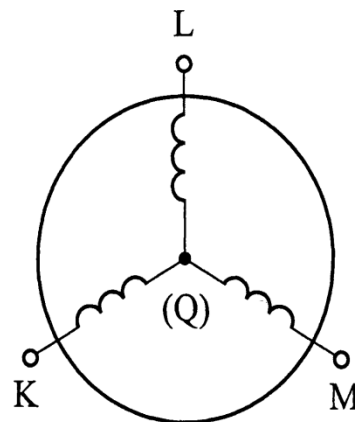
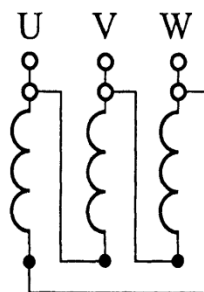
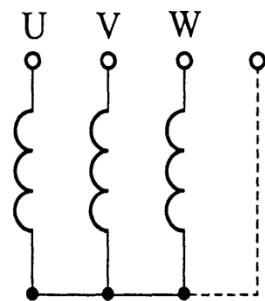
Означения на изводите на трифазни асинхронни машини
а – на статорни трифазни намотки;
б – на роторни трифазни намотки

Означения на изводите на еднофазни АД

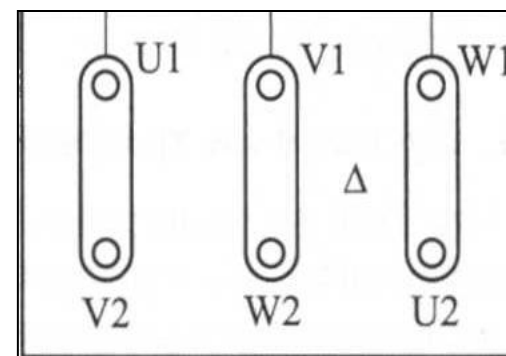
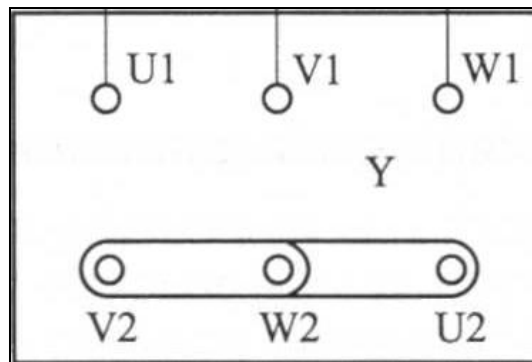
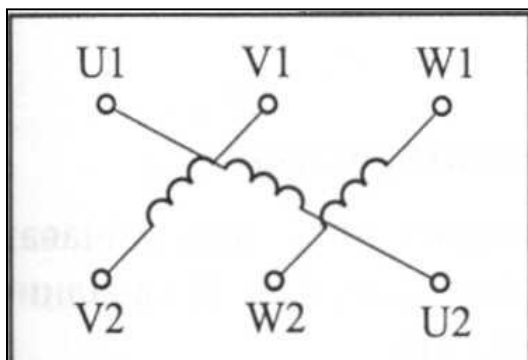

СВЪРЗВАНЕ НА НАМОТКИТЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ

Намотките на трифазните асинхронни машини могат да се свържат в звезда или в триъгълник.

ПОДРЕЖДАНЕ НА ИЗВОДИТЕ НА НАМОТКИТЕ В КЛЕМНОТО ТАБЛО

подрездане на изводите   свързване в звезда   свързване в триъгълник

СХЕМА НА СВЪРЗВАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ

- Изборът на схема на свързване трябва да се съобрази с означенията на табелката на двигателя.
- При означение Y/Δ — 380/220 V, и ако захранващата мрежа е със стандартно линейно напрежение 380 V, то единствено правилно е намотката да се свърже в звезда. При свързване в триъгълник и включване към мрежата, на фазовите намотки ще се подаде напрежение, по-голямо $\sqrt{3}$ пъти от това, за което е изчислен, което ще доведе до повреждането му.

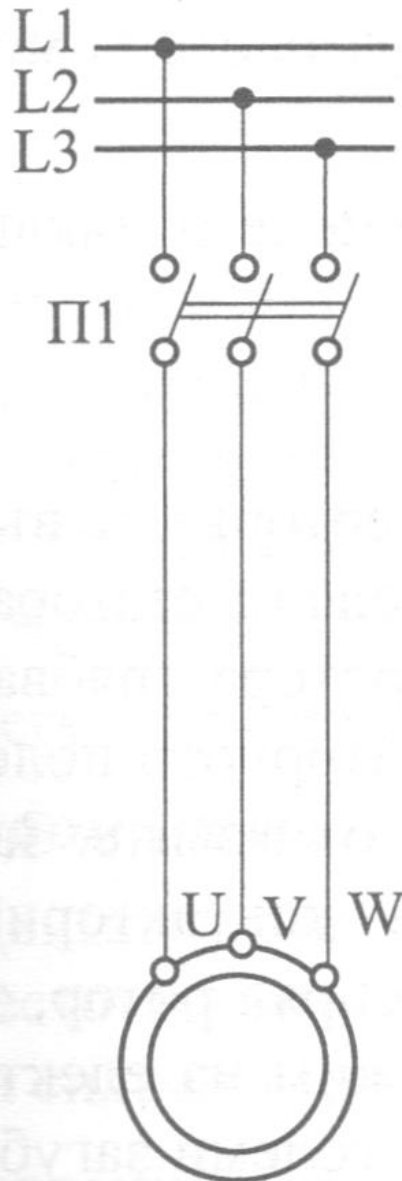
ПУСКАНЕ НА АСИНХРОННИ ДВИГАТЕЛИ

- В момента на включване, честотата на въртене $n=0$ и хлъзгането $s=1$, което е късо съединение на машината и през намотките и протича пусков ток, равен на тока на късо съединение. Този ток причинява пад на напрежение в мрежата и загряване на намотките. Този ефект е по-голям при двигателите с по-голяма мощност
- Намаляването на пусковия ток се осъществява чрез:
  - намаляване на захранващото напрежение
  - увеличаване на активното съпротивление в роторната му верига

НАЧИНИ ЗА ПУСКАНЕ НА АСИНХРОННИ ДВИГАТЕЛИ

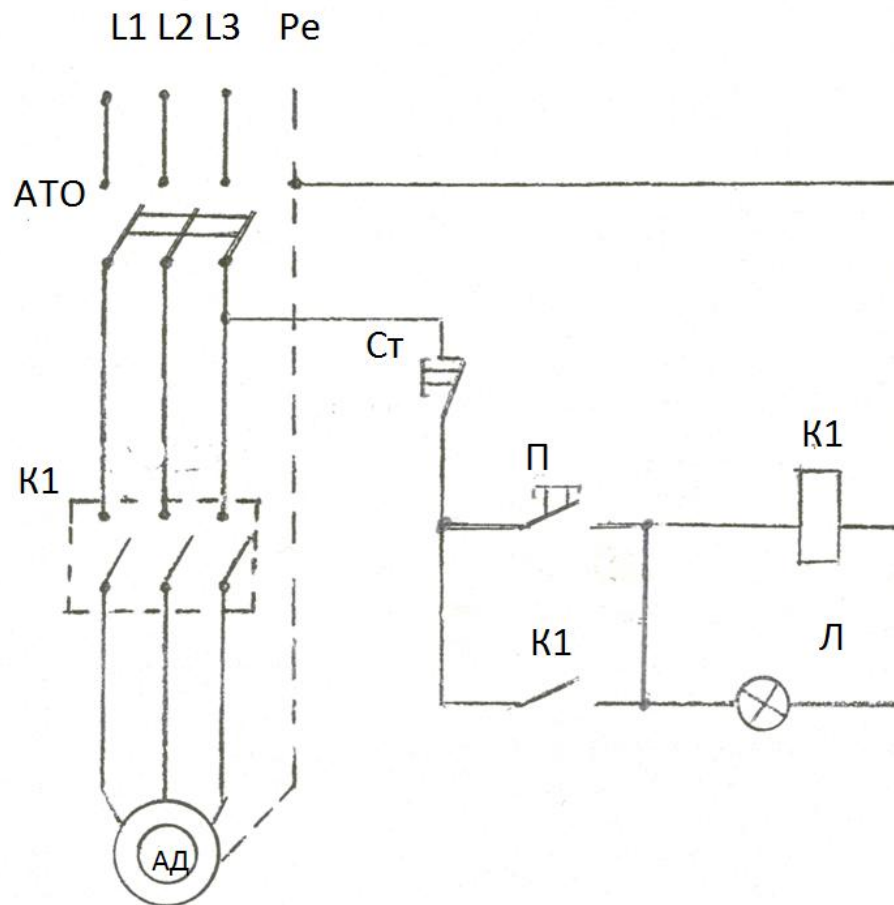
- Пряко пускане
- Пускане с понижено напрежение
  - с индуктивни намотки (реактори);
  - с автотрансформатор;
  - с превключване “звезда-триъгълник”

ПРЯКО ПУСКАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ

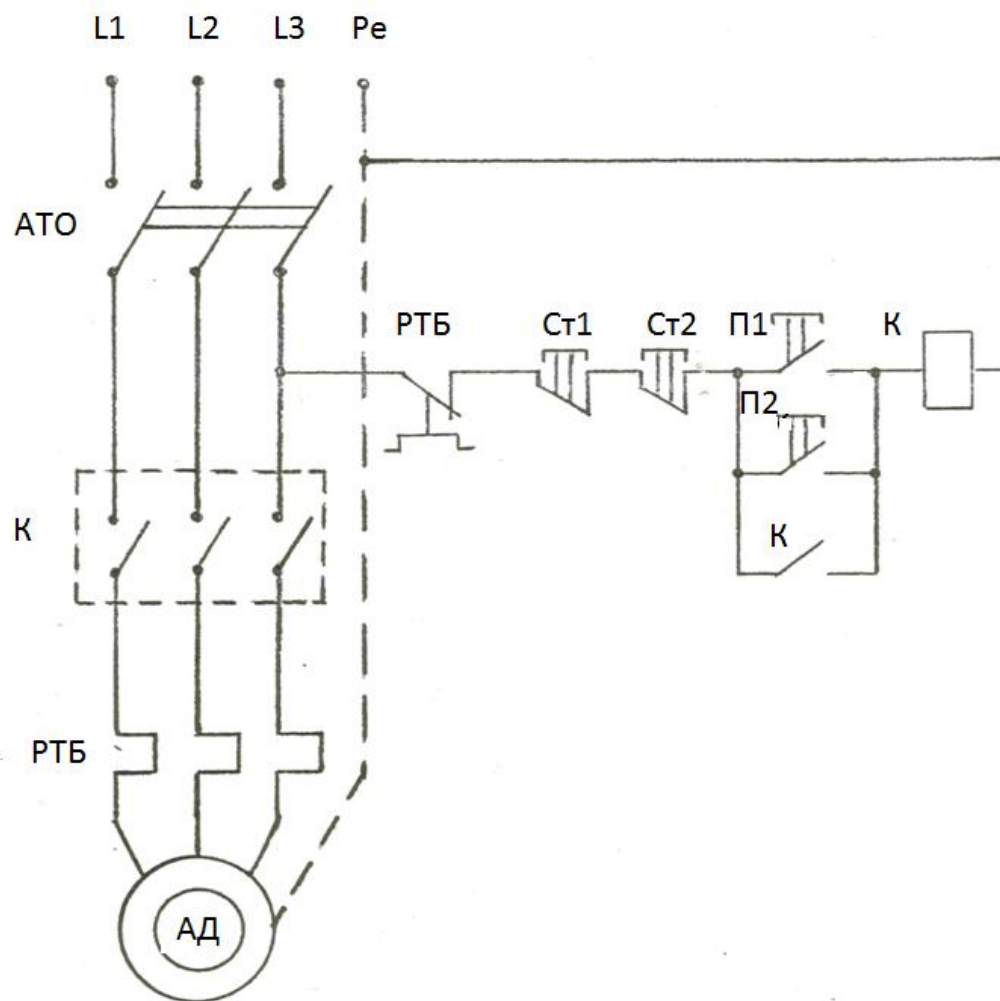

- Осъществява се чрез директно включване на двигателя към захранващата мрежа. Пусковият ток е голям. Използва се за двигатели с малка мощност.

УПРАВЛЕНИЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ С КОНТАКТОР И ЗАЩИТНА АПАРАТУРА

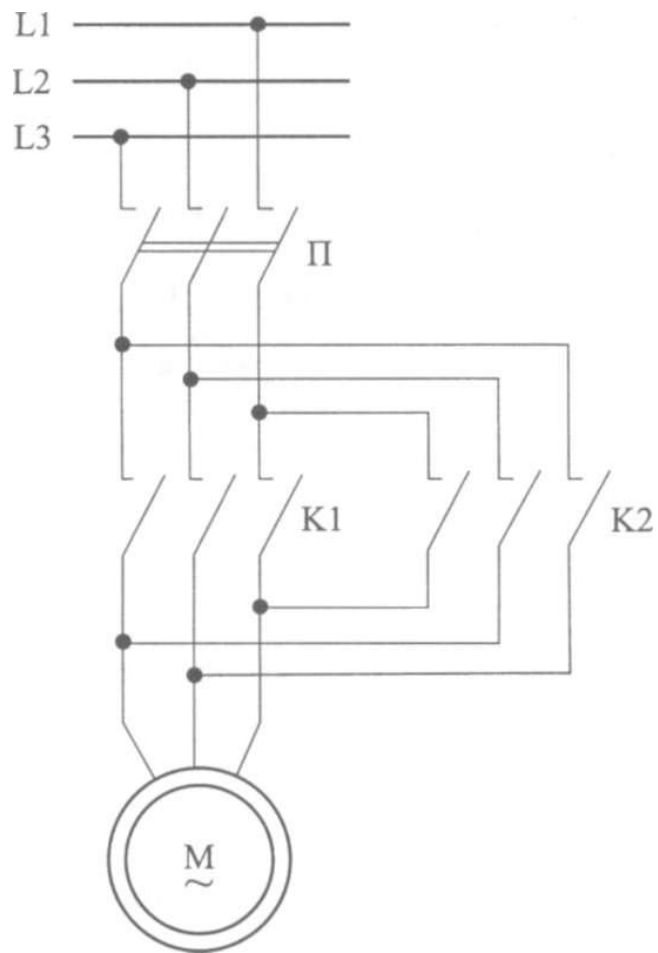

УПРАВЛЕНИЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ ОТ ДВЕ МЕСТА

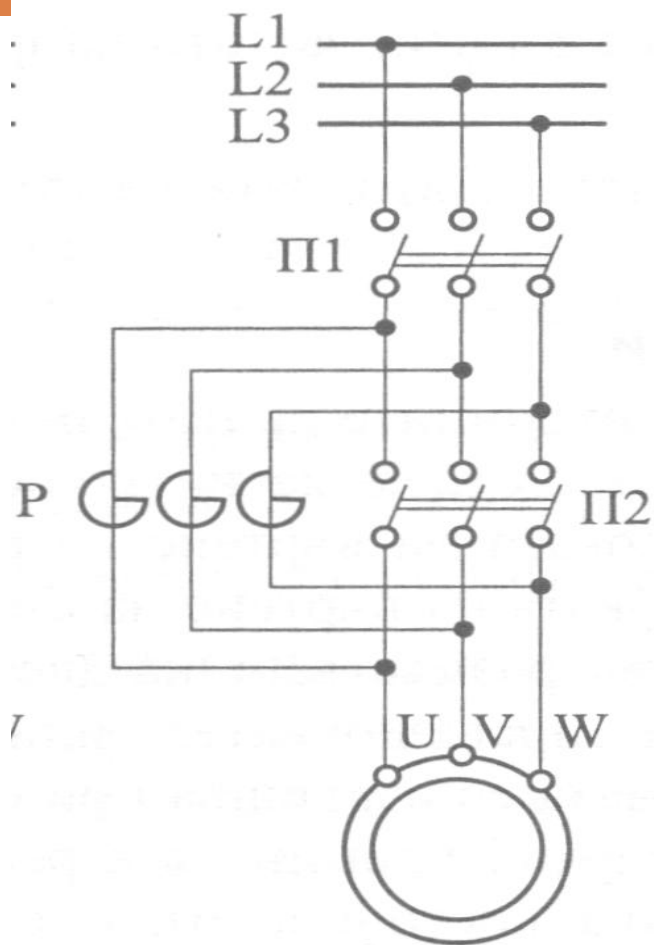

РЕВЕРСИВНО ПУСКАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ

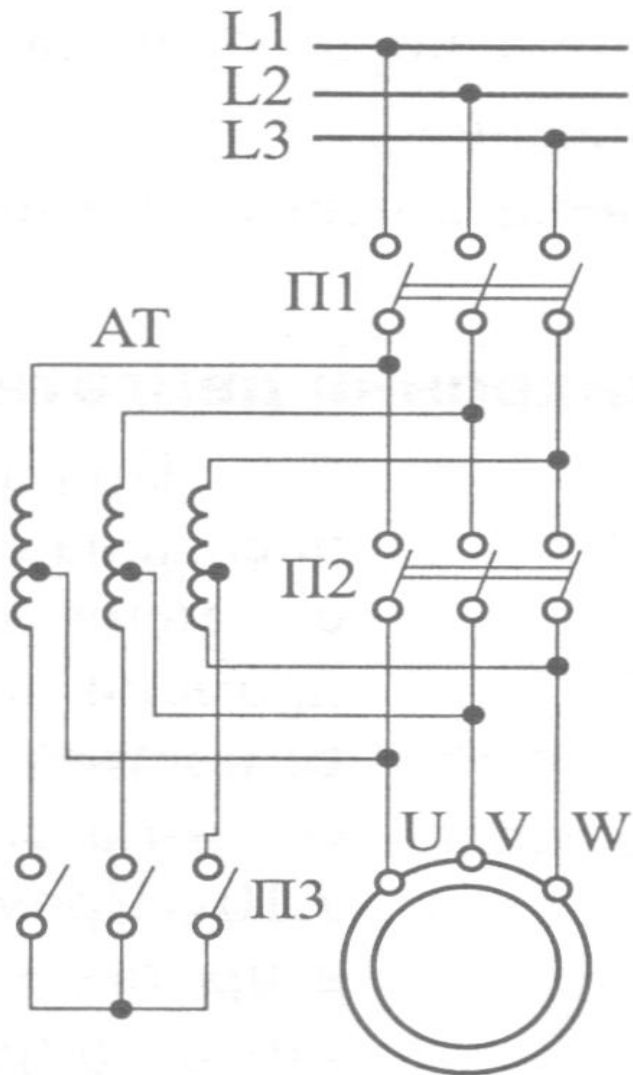

РЕАКТОРНО ПУСКАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ

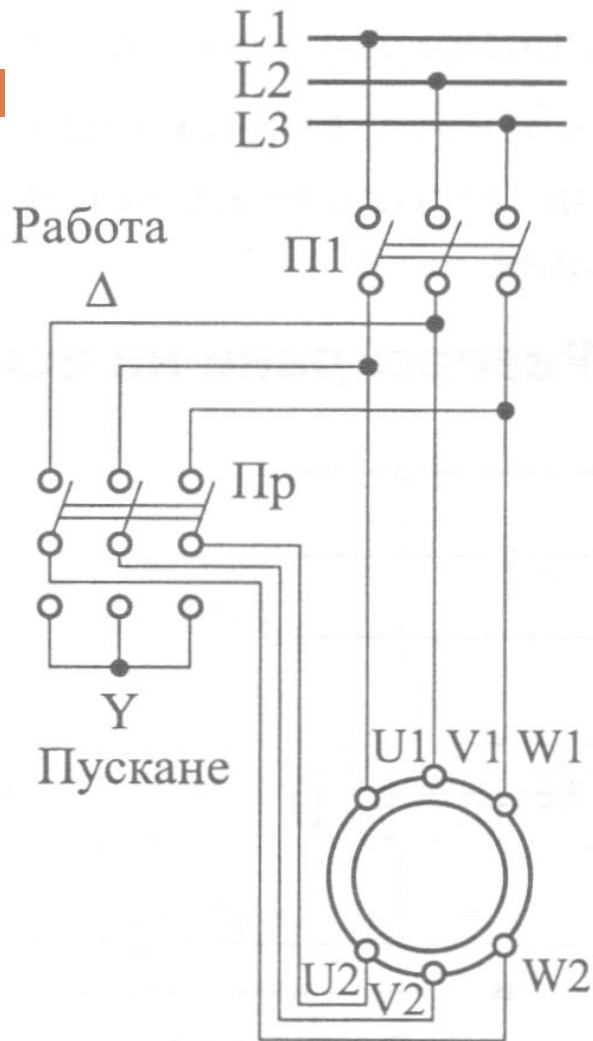
- С индуктивни намотки (реактори) последователно свързани в статорните намотки на двигателя

АВТОТРАНСФОРМАТОРНО ПУСКАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ

- С автотрансформатор между захранващата мрежа и статорната намотка на двигателя Напрежението се намалява на два етапа
  - включват се П1 и П3- на двигателя се подава понижено напрежение;
    - при достигане на определена честота на въртене се изключва П3- на двигателя се подава понижено напрежение с по-висока стойност и двигателят увеличава честотата на въртене;
    - при достигане на нова по-висока стойност на честотата на въртене се включва П2, който шунтира автотрансформатора и двигателя получава номиналното напрежение

ПУСКАНЕ С ПРЕВКЛЮЧВАНЕ “ЗВЕЗДА- ТРИЪГЪЛНИК”

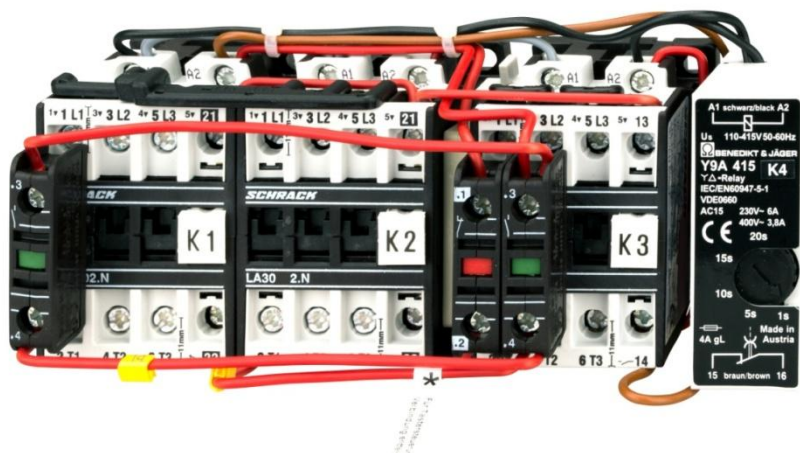

- При свързване в Y, на фазните намотки се подава фазното напрежение, което е $\sqrt{3}$ пъти по-малко от линейното. След развъртане на двигателя до 95% от номиналната скорост, статорната намотка се свързва в Δ , при което се захранва с линейното напрежение.

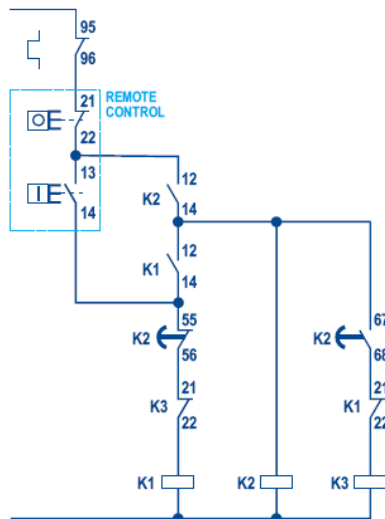
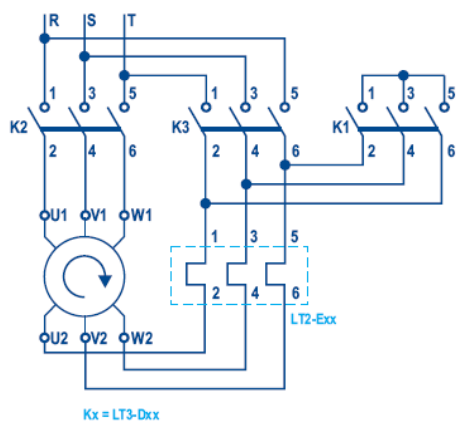
ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА ПУСКАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ С ПРЕВКЛЮЧВАНЕ ЗВЕЗДА-ТРИЪГЪЛНИК

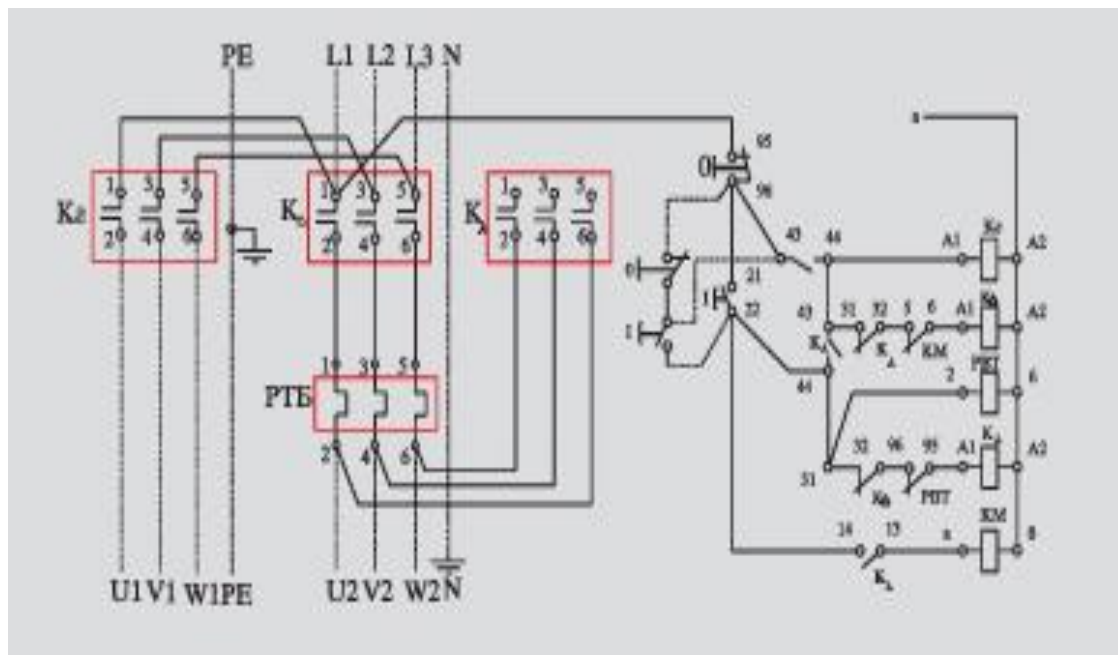
ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА ПУСКАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ С ПРЕВКЛЮЧВАНЕ ЗВЕЗДА-ТРИЪГЪЛНИК

Пускателите „звезда-триъгълник” представляват комбинация от фабрично окабелени 3 броя контактори, реле за време и комплект бутони “пуск” и “стоп”. Те осигуряват плавното развъртане на електродвигателя като предоставят възможност за задаване на времето за развъртане в “звезда”, а времето за превключване между “звезда” и “триъгълник” е фиксирано на 0.5 секунди.

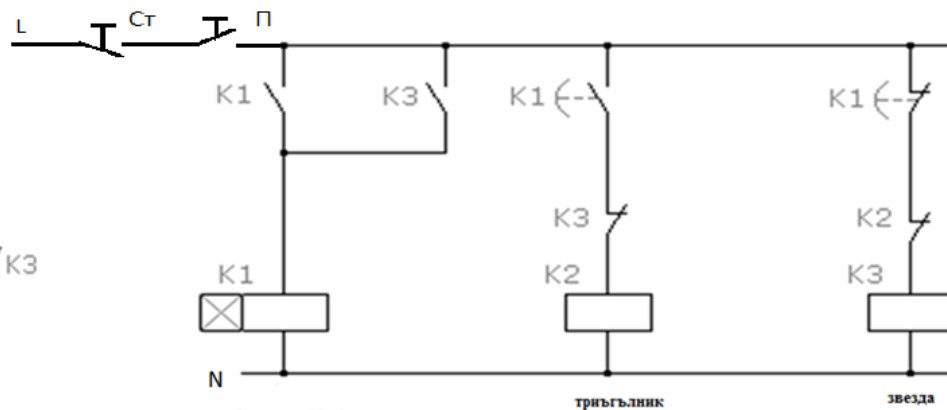
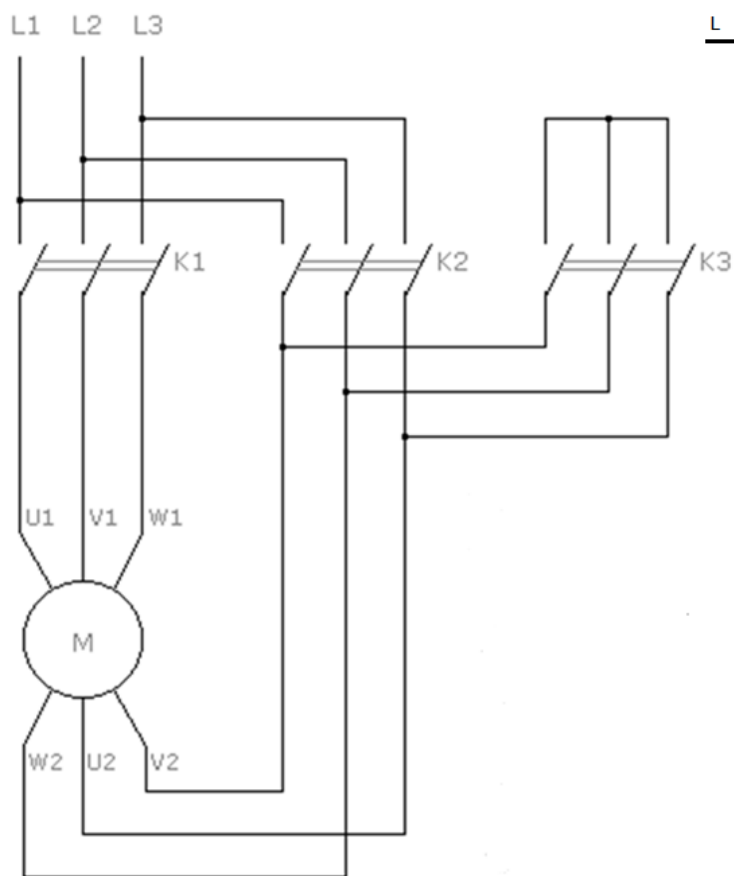

ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА ПУСКАНЕ НА АСИНХРОНЕН ДВИГАТЕЛ С ПРЕВКЛЮЧВАНЕ ЗВЕЗДА-ТРИЪГЪЛНИК

ПРАКТИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

Да се реализира електрическа схема за пускане на асинхронен двигател чрез превключване $Y - \Delta$

ЗАДАЧИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- Идентификация на елементите
- Разчитане на електрическата схема и принципа на работа
- Подготовка на елементите за механичен монтаж
- Подготовка на елементите за електрически монтаж
- Реализиране на схемата
- Прозвъняване на електрическите вериги
- Проверка на функционалността на схемата

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

№	Критерии	Максимален брой точки
1.	Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда	да/не
2.	Ефективна организация на работното място	15
	-поддържа рационално инструментите и материалите;	5
	-употребява целесъобразно материалите;	5
	-работи с равномерен темп за определено време.	5
3.	Правилен подбор на материали, електроинсталационни изделия и инструменти, съобразно конкретното задание	10
4.	Спазва технологичната последователност на операциите според практическото задание	10
5.	Качество и изчерпателност на изпълнението на практическото задание	15
6.	Правилно обяснение действието на схемата	10
	Общ брой точки:	60